

Setesdal Revisjonsdistrikt IKS

Selskapskontroll

Rapport

Evje Utvikling AS

**En kontroll av forvaltningen og
utøvelsen av eierinteressene**

**September 2010
Evje og Hornnes kommune**

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	4
2. Innledning	5
2.1 Hjemmel for kontrollen	5
2.2 Bakgrunn og målsetting	5
2.3 Problemstillinger	5
2.4 Kontrollkriterier	6
2.4.1 Lovbestemmelser mv	6
2.4.2 Retningslinjer gitt av eierne	6
3. Metodevalg	8
3.1 Avgrensning og praktisk gjennomføring	8
3.2 Henvisning til kilder	8
4. Faktabeskrivelse	10
4.1 Kort om Evje Utvikling AS	10
4.2 Selskapets virksomhet og driftsrammer	11
4.2.1 Selskapstype	11
4.2.2 Utfordringer og risiko	11
4.2.3 Skatte- og utbyttesituasjon	11
4.3 Kommunens eierstrategi	11
4.3.1 Generelt om kommunenes eierstrategi	11
4.3.3 Regelverk om eierstrategi for Evje Utvikling AS.....	11
4.3.4 Oppfølging og rapportering av kommunens selskaper (generelt).....	12
4.3.5 Selskapets formål – verktøy for eierkommunen og andre?.....	12
4.4 Generalforsamlingens utøvelse av eierinteressene	12
4.4.1 Generelt og forholdet til selskapets styre	12
4.4.2 Kommunens representanter i generalforsamlingen	12
4.5 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)	12
4.5.1 Strategi og virkemidler.....	13
4.5.2 Styrets arbeid gjennom året	13
4.5.3 Vesentlige forhold	14
4.5.4 Økonomirutiner og regnskapsrapportering	14
4.5.5 Antall ansatte og lønnsnivå	15
4.6 Analyse av de tre siste års regnskap 2007 - 2009	15
4.6.1 Resultatregnskap.....	15
4.6.2 Balanseregnskap.....	16

4.6.3 Nøkkeltall	16
4.6.4 Våre kommentarer til årsregnskapene	16
4.6.5 Våre kommentarer til nøkkeltallene	17
4.6.6 Økonomisk rapportering	17
5. Våre vurderinger og anbefalinger	18
5.1 Selskapets virksomhet og driftsrammer	18
5.2 Kommunens eierstrategi	18
5.3 Generalforsamlingens utøvelse av eierinteressene.....	20
5.3.1 Anbefalinger til kommunen	20
5.4 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)	21
5.4.1 Anbefalinger til selskapet.....	22
6. Selskapets og eierkommunens kommentarer	23
6.1 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)	23
6.2 Eierkommunens kommentarer	24

Vedlegg

Vedlegg 1: Vedtekter

Leserveiledning: Denne rapportens målgrupper er kontrollutvalget, ansvarlige politikere og kommunens og selskapets ledelse. Behovene varierer, men her er en leserveiledning med nivåer for hvor dypt rapporten kan behandles:

1. Gå gjennom innholdsfortegnelsen, sammendraget og selskapets og eierkommunens kommentarer.
2. Les også vurderingene og anbefalingene i kapittel 5.
3. Les dertil bakgrunnsstoffet i kapittel 2 og 3, faktafremstillingen i kapittel 4 og vedleggene (lenkene).

1. Sammendrag

Evje Utvikling AS er et aksjeselskap eid av Evje og Hornnes kommune. Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper. Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingsselskap.

Det er 1 ansatt i selskapet. I tillegg har selskapet felles daglig leder med Evjemoen Næringspark AS.

Formålet med selskapskontroller fremkommer av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner. Ifølge bestemmelsen skal kontrollutvalget *påse* at det gjennomføres kontroll med *forvaltningen av eierinteressene* i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som *utøver kommunens eierinteresser* i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (*eierskapskontroll*).

Selskapskontrollen er gjennomført av Evje Utvikling AS på oppdrag fra kontrollutvalget i Evje og Hornnes. Metodisk er det benyttet intervjuer, dokumentgranskning og analyser.

Undersøkelsen viser at følgende forhold synes å fungere tilfredsstillende:

- Valgt selskapstype fungerer.
- Generalforsamlingen utøver sin myndighet i tråd med lov og kommunens eget regelverk.
- Rapportering mellom generalforsamling og kommunens egne politiske organer er ikke en aktuell problemstilling, da hele kommunestyret utgjør generalforsamlingen i selskapet.
- Styret har sørget for en rimelig forsvarlig forvaltning av selskapet (eierinteressene) i tråd med lover og regler.
- Styret påser at vesentlige forhold (som endringer i selskapets aktiviteter, deltagelse i andre selskaper) blir vurdert før eventuell godkjenning.
- Selskapet har utarbeidet en virksomhetsplan for å bevisstgjøre og klargjøre selskapets målsetting.
- Styret i selskapet har en skriftlig årsplan for sitt arbeide, for å synliggjøre og dokumentere arbeidet som foretas gjennom året.
- Regnskapsrapporteringen mv., herunder bokføringen, kan anses for å være i orden.

Ren revisjonsberetning fra selskapets eksterne revisor er avgitt for alle de tre undersøkte årene ved vår regnskapskontroll.

Selskapskontrollen synliggjør følgende forhold hos selskapet som kan forbedres:

- Styret i selskapet kan med fordel utarbeide en styreinstruks som skal sikre at styrets medlemmer og involverte fra administrasjonen er samstemte med hensyn til styrearbeidets form, innhold og gjennomføring.

For eierkommunen kan vi gi følgende anbefalinger:

- Vi vil anbefale kommunestyret å vurdere om samarbeidet mellom Evje Utvikling AS og kommuneadministrasjonen er tilrettelagt slik at selskapet er i stand til å oppfylle sitt formål, se pkt. 4.3.5 og 5.3.1.
- Kommunen bør utvikle en eierstrategi for selskapet. Eierstrategien bør ta utgangspunkt i den aktuelle selskapstypen og hvilken målsetting kommunen har med Evje Utvikling AS.
- Kommunen bør på *generell basis* utvikle et system for oppfølging og rutiner for rapportering av sine selskaper.

2. Innledning

2.1 Hjemmel for kontrollen

I [kommunelovens § 77.5 og § 80](#) pålegges kommunene og fylkeskommunene å gjennomføre selskapskontroll av selskaper som er *heleid* av kommuner.¹ Dette vil gjelde interkommunale selskaper og aksjeselskaper. Selskapskontroll omfatter *hele konsernet* såfremt det er heleid av kommuner.² Lovens bestemmelser er nærmere utdypet i kontrollutvalgsforskriftens [kapittel 6](#). Bestillerfunksjonen er i loven lagt til kontrollutvalget.

2.2 Bakgrunn og målsetting

Formålet med selskapskontroller fremkommer av [§ 14](#) i forskrift om kontrollutvalg i kommuner. Ifølge bestemmelsen skal kontrollutvalget *påse* at det gjennomføres kontroll *med forvaltningen av eierinteressene* i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som *utøver kommunens eierinteresser* i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (*eierskapskontroll*). Dette gir en noe flytende grense for hvor langt selskapskontroller kan gå. Dersom kommunen bestemmer det, kan den også inkludere forvaltningsrevisjon i selskapskontrollen. Dette avgjøres fra sak til sak. Foreliggende selskapskontroll av Evje Utvikling AS er med fokus på eierskapskontrollen, men gjennomgangen av selskapet inneholder også visse elementer av forvaltningsrevisjon.³

Mandat til kontrollen av Evje Utvikling AS er vedtatt i Evje og Hornnes kommune i møte 12.12.2008. Mandatet for kontrollen ble godkjent av kontrollutvalget i møte 29.01.2009.

For selskapskontroller er *problemstillingene og kontrollkriteriene* i hovedsak fastlagt på forhånd med *utgangspunkt* i formålet med selskapskontroller etter *lovreglene*, men de vil variere noe etter hvilken selskapstype det gjelder.

2.3 Problemstillinger

Med bakgrunn i formålet med selskapskontroller, er det satt opp følgende problemstillinger:

- *Er selskapets organisasjonsform hensiktsmessig i forhold til selskapets virksomhet og driftsrammer, for eksempel selskapstype og intern organisering? Jf. 4.2*
- *Har kommunen etablert en eierstrategi for selskapet, for eksempel et eget regelverk, herunder system for oppfølging og rutine for rapportering? Jf. 4.3*
- *Utøver generalforsamlingen sin myndighet i tråd med lover og regler, f.eks. aksjeloven, vedtektene og kommunens eget regelverk? Jf. 4.4*
- *Hvordan fungerer kommunens rapportering fra valgte representanter i selskapet (generalforsamlingen) til kommunens egne politiske organer? Jf. 4.4.2*
- *Har styret sørget for en forsvarlig forvaltning av selskapet (eierinteressene) i tråd med lover og regler, f.eks. aksjeloven og vedtektene? Jf. 4.5*
- *Hvilke rutiner gjelder for vurdering og godkjenning av endringer i selskapets aktiviteter, f.eks. nye tjenesteområder eller endringer i disse? Jf. 4.5.3*
- *Hvilke rutiner gjelder for vurdering og godkjenning av deltagelse i andre selskaper/samarbeidspartnere? Jf. 4.5.3*
- *Driver selskapet i tråd med kommunestyrets vedtak/intensjoner? (her Drives selskapet økonomisk*

¹ I rapporten blir uttrykket kommune brukt for både kommune og fylkeskommune.

² Evje Utvikling AS har disse datterselskapene: Luftfartshøyskolen Sør AS 50 % - ingen ansatte. Evje Utvikling AS eier i tillegg 14,1 % i Evjeklinikken AS.

³ En forvaltningsrevisjon vil f.eks. særskilt undersøke selskapets oppnåelse av sentrale mål (lovbestemmelser mv.) og målsettingen i selskapsavtalen – samt størrelsen på selskapets kostnader i forhold til utførte oppgaver. Disse forholdene omtales noe i denne rapporten, men de er ikke gjenstand for en nærmere vurdering.

forsvarlig, f.eks. er det en rimelig effektiv drift? Er dette tydelig nok?) Jf. 4.3.5 og 4.6

- Blir selskapets aktiviteter rapportert i tråd med lover og regler, f.eks. aksjeloven og regnskapsloven mv (her vil vi i utgangspunktet bygge på revisjonsberetningen fra selskapets egen revisor)? Jf. 4.6.6

2.4 Kontrollkriterier

Kontrollkriteriene er elementer som inneholder krav eller forventninger, og som vi bruker for å vurdere funnene i våre undersøkelser. Kontrollkriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området, f.eks. lovverk og politiske vedtak.

Ved denne selskapskontrollen har vi tatt utgangspunkt i følgende kilder:

2.4.1 Lovbestemmelser mv

Lov om aksjeselskaper

Gjennom generalforsamlingen utøver eieren (Evje og Hornnes kommune) den øverste myndighet i selskapet, jfr. lovens § 5-1. Generalforsamlingen skal behandle selskapets regnskap, årsberetning og eventuelt utdeling av utbytte samt andre saker som etter loven eller vedtektene hører under generalforsamlingen, jfr. § 5-5 (2). Styrets oppgaver og ansvar er underlagt reglene i lovens kap. 6. Forvaltningen av selskapet hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret skal i nødvendig utstrekning fastsette planer og budsjetter for selskapets virksomhet. Styret kan også fastsette retningslinjer for virksomheten. Styret skal holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling og plikter å påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig. Styret kan fastsette instruks for den daglige ledelse.

Kommuneloven

Regler for bevilgning av kommunal næringsstøtte i form av aksjekapital, tilskudd og lån er regulert gjennom kommunelovens §§ 45 og 46.

Offentlighetsloven/Offentleglova

Ny offentleglov trådte i kraft 01.01.2009. Etter § 2 vil ny lov gjelde for Evje Utvikling AS. Den nye loven har fått utvidet virkeområde i forhold til den gamle loven. Etter den nye loven vil det ikke lenger være tvil om at loven også vil gjelde for offentlig eide aksjeselskaper.

Lov om offentlig anskaffelser

Selskapet er heleid av Evje og Hornnes kommune og virksomheten drives ikke i konkurranse med andre. Selskapet er dermed underlagt reglene for offentlige anskaffelser ved sine innkjøp, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 1-2.

Regnskapsregler

Aksjeselskaper skal følge regnskapsloven regler, jf. § 1-2 i regnskapsloven.

2.4.2 Retningslinjer gitt av eierne

Vedtekter for Evje Utvikling AS

Ifølge vedtektene, jf. § 3, er selskapets formål:

”Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling, samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper.

Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingsselskap.

Selskapet har ikke som formål å skape økonomisk overskudd.”

Vedtektene inneholder ingen informasjon om hvordan *styret* skal drive selskapet. Forholdet er ellers regulert av den til enhver tid gjeldende lovgivning (Aksjeloven).

Andre retningslinjer gitt av eierne

Dette vil være vedtak, føringer eller andre interne retningslinjer gitt av eierkommunen mht. eierstrategi og lignende. Slike vedtak, føringer eller retningslinjer er ikke gitt av eieren.

Vi vil se etter om selskapet har tilfredsstillende økonomirutiner og en rimelig effektiv drift, (dette kravet må anses for å være underforstått fra eierkommunen).

3. Metodevalg

3.1 Avgrensning og praktisk gjennomføring

Vi har konsentrert selskapskontrollen til såkalt *eierskapskontroll*, den obligatoriske delen iht. lovbestemmelsene. Både selskapet og eierkommunen er omfattet av undersøkelsen. Selskapet som forvalter av kommunens eierinteresser og eierkommunen som utøver av eierinteressene.

Kontrollutvalget i Evje og Hornnes kommune bestilte selskapskontroll i Evje Utvikling AS i januar 2009. Evje Utvikling AS er 50% eier av Luftfartshøyskolen Sør AS. Det er vanlig å gjennomføre selskapskontroll av hele konsernet der morselskapet blir trukket ut for selskapskontroll. Dette gjelder virksomheter der det ikke er private eierinteresser. I og med at Froland kommune eier den andre halvparten av selskapet er denne forutsetningen oppfylt. Vi ser imidlertid ingen grunn til å utvide selskapskontrollen til å gjelde også dette selskapet i og med at man ikke har kommet i gang med den tiltenkte virksomheten i selskapet.

Årsregnskapet er avlagt iht. regnskapsloven og det er revidert av selskapets egen eksterne revisor. Ren revisjonsberetning (dvs. revisjonsberetning uten merknader eller forbehold) er avlagt for alle årene 2007-2009. Årsregnskapet skal da i det vesentligste være korrekt. Det gjelder både føring etter regnskapsloven samt praktisering av skatte- og avgiftsregler. Vi har derfor ikke gått nærmere inn på disse forholdene. *Analysen (regnskapskontroller mv.)* gjelder årene 2007-2009. Vi har også sett på andre nøkkeltall som kan fortelle noe om effektivitet/produktivitet ved selskapet, men det er lite tilgjengelig materiell her.

Kontrollen er utført av revisjonssjef Steinar Risinggård i samarbeid med registrert revisor Tommy Pytten. Daglig leder i Evje Utvikling AS, selskapets styreleder, Evje og Hornnes kommunes administrasjon ved rådmannen og politisk ledelse ved ordfører har mottatt rapporten for gjennomgang. Deres kommentarer er innarbeidet.

Selskapet (daglig leder og styreleder) og eierkommunen (ordfører og rådmann) har fått informasjon om kontrollen og hva den går ut på ved tilsendt informasjon (oppstartsbrev av 23. juni 2010). Oppstartsmøte er også avholdt med selskapets daglige leder. Daglig leder er også kontaktet underveis i prosjektet når det har vært behov for å avklare forhold.

3.2 Henvisning til kilder

Lovregler om selskapskontroll

- Kommunelovens kapittel 12 ([Internt tilsyn og kontroll. Revisjon.](#))
- Kontrollutvalgsforskriftens kapittel 6 ([Selskapskontroll](#))

Selskapslovgivning

- Aksjeloven av 1. januar 1999

Offentlige anskaffelser

- Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999
- Forskrift om offentlige anskaffelser av 07. april 2006
- Veileder til forskrift om offentlige anskaffelser av november 2006 (utgitt av FAK)

Eierstrategi og eierstyring

- Den norske Revisorforening (DnR forlaget 2003): Generalforsamling - planlegging og gjennomføring
- Den norske Revisorforening (DnR forlaget 2005): Eierstyring og selskapsledelse i små og mellomstore

bedrifter

- Vibeke Resch-Knudsen (artikkel datert 16.02.2006 på KS sine nettsider): Roller og ansvar i kommunalt eide bedrifter
- Hilde Lind (artikkel i kommunerevisoren nr. 2/2005): Kulturhuset AS og andre aksjeselskaper der kommunen har eierinteresser
- Aksjonærforeningen i Norge og en rekke andre foreninger (desember 2004): Norsk anbefaling: Eierstyring og selskapsledelse ("corporate governance")

Evje Utvikling AS

- Selskapets informasjonssider på internett (www.evje-utvikling.no)
- Selskapets vedtekter av 07.12.2007
- Selskapets årsregnskaper/årsrapporter for årene 2007-2009
- Selskapets virksomhetsplan av 15.04.2008

Annet

- NKRF (2005): Forslag til veileder for gjennomføring av selskapskontroll
- NKRF (2010): Selskapskontroll – fra a-å ("praktisk veileder")

4. Faktabeskrivelse

4.1 Kort om Evje Utvikling AS

1. Evje Utvikling AS ble stiftet 12. september 2001, og er registrert i Foretaksregisteret den 05.12 2001 under navnet Evjemoen Næringspark AS. Selskapet ble etablert med følgende formål:

"Ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med erverv, utvikling, bygging, drift, salg og utleie av næringsseiendommer og næringsbygg. Selskapet har ikke erverv til formål."

2. Den 27.08 2002 endret selskapet navn til Evje Utvikling AS. Samtidig ble formålet endret til:

"Være operatør for omstillingsarbeidet i Evje og Hornnes kommune. Selskapet skal videre ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med erverv, utvikling, bygging, drift, salg og utleie av næringsseiendommer og næringsbygg, samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper. Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingsselskap med et tidsperspektiv ut over omstillingsperioden og et omfang i engasjement ut over satsingsområdene i omstillingsarbeidet."

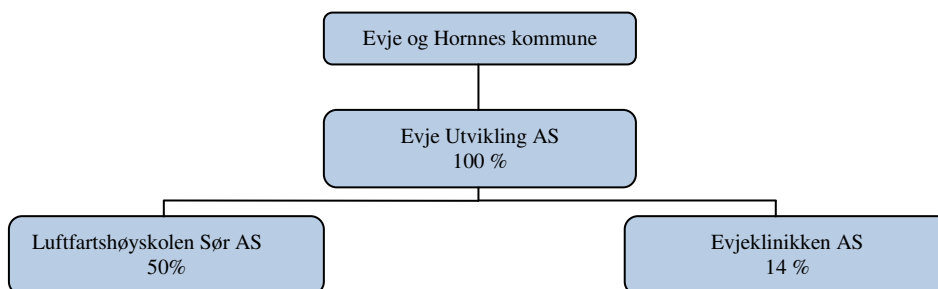
3. Den 13.03 2003 ble Evjemoen Drift AS etablert. Selskapet ble etablert med følgende formål:

"Drift, vedlikehold, utleie og omsetning av fast eiendom, bygninger og tekniske installasjoner samt virksomhet i tilknytning til dette."

På dette tidspunktet er det to selskaper. Det synes imidlertid uryddig at Evjemoen Drift AS og Evje Utvikling AS på dette tidspunktet begge har ansvar for drift, utleie og salg/omsetning av næringsseiendommer.

4. Den 15.09 2004 endret Evjemoen Drift AS navn til Evjemoen Næringspark AS
5. Den 28.06 2007 ble Luftfartshøyskolen Sør AS stiftet med Evje Utvikling AS og Frøland kommune begge som 50% eiere.
6. Den 25.02 2008 endret Evje Utvikling AS på nytt formålparagrafen i vedtektene:

"Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling, samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper. Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingsselskap. Selskapet har ikke som formål å skape økonomisk overskudd."

Selskapets eier er Evje og Hornnes kommune. Det er *pr. dato* 1 ansatt i selskapet. Evje Utvikling AS har administrasjon og selskapsadresse Evjemoen bygg 58.

4.2 Selskapets virksomhet og driftsrammer

4.2.1 Selskapstype

Evje Utvikling AS er et aksjeselskap.

4.2.2 utfordringer og risiko

Utfordringer fremover vil være å bidra til næringsutvikling i området for å styrke så vel reiselivsrelatert virksomhet som øvrig næringsliv i kommunen. Det vil alltid eksistere risiko ved å bygge opp ny virksomhet.

4.2.3 Skatte- og utbyttesituasjon

Aksjeselskaper er i utgangspunktet skattepliktig etter skattelovens § 2-2. Ifølge skattelovens § 2-32 gjelder dette imidlertid ikke for virksomhet som ikke har erverv til formål. Tjenesteleveranser til andre selskaper som driver med næringsutvikling eller annen offentlig virksomhet kan medføre at selskapet blir skattepliktig.

4.2.4 Ny offentlighetslov

19. mai 2006 vedtok Stortinget lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Denne loven erstatter lov om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) som har fungert siden 1970. Den nye loven har fått utvidet virkeområde i forhold til den gamle loven. Etter den nye loven er det ikke lenger tvil om at loven også gjelder for offentlig eide aksjeselskaper.

4.3 Kommunens eierstrategi

4.3.1 Generelt om kommunenes eierstrategi ⁴

Enhver eier bør ha et klart formål med å investere i eller etablere en bedrift. Bedriftens formål og forretningsidé, strategi, utvikling og fremtid bør være gjennomtenkt. Når dette er klart, bør fokus settes på valg av styre, og dermed den kompetansen det er behov for. Styret kan sammensettes av folkevalgte og ikke-folkevalgte (folk med spesiell kompetanse). Når styrets sammensetning er klar, må eieren definere sine forventninger til styret gjennom informasjon, samspill og rådgivning. Når bedriftens organisering, formål og retningslinjer til slutt foreligger, bør den bevisste eier opprette en distanse til ledelsen, styret og den daglige driften av virksomheten. Som eier har kommunen ikke noe formelt ansvar for virksomheten. Det er det styret og daglig leder som har. Kommunen bør derimot være generelt oppdatert om virksomheten.

4.3.2 Eierkommunens målsetting med Evje Utvikling AS

Kommunen har ikke uttalt noen spesiell målsetting om sitt eierskap i Evje Utvikling AS, men det kan vises til *formålet med selskapet* gjengitt i vedtektene (se denne rapportens punkt 2.4.2). I det ligger et ønske om å skape et godt verktøy for tilrettelegging av ny næringsvirksomhet i kommunen. Egen inntjening har mindre fokus.

4.3.3 Regelverk om eierstrategi for Evje Utvikling AS

Evje og Hornnes kommune har altså ikke utviklet en eierstrategi for selskapet, og det er da heller ikke utarbeidet noe regelverk for eierstrategi.

---

⁴ Det vises til Vibeke Resch-Knudsen sin artikkel om Roller og ansvar i kommunalt eide bedrifter (datert 16.02.2006 på KS sine nettsider).

4.3.4 Oppfølging og rapportering av kommunens selskaper (generelt)

Det opplyses av kommunen at det ikke er noe system for oppfølging og rutine for rapportering av selskaper hvor den har eierinteresser.

Selskapet har på ordinær generalforsamling gått igjennom det arbeidet som pågår, de resultatene som er oppnådd og de tankene man har for videre arbeid. Generalforsamlingen består av de samme personer som de som er folkevalgte og sitter i kommunestyret. Ordfører sitter i tillegg som observatør i styret. Innkalling og møteprotokoll til styret blir sendt ordfører fortløpende.

Regnskapsnote

Kommunen har i forbindelse med årsregnskapet utarbeidet en fullstendig oversikt over alle selskaper hvor den har eierinteresser. Dette gjelder både heleide kommunale selskaper og deleide kommunale selskaper (dvs. selskaper hvor private eller staten har eierandeler). Selskapet Evje Utvikling AS er med i denne oversikten.

4.3.5 Selskapets formål – verktøy for eierkommunen og andre?

Ved utforming av formålsparagrafen har eierne tillagt selskapet et innhold. Vi ønsker å se på om Evje Utvikling AS har fått formelle og reelle rammer som henger sammen. Har selskapet søkt å løse arbeidsoppgaver som er i henhold til formålet og har selskapet fått nødvendig armslag for å kunne gjennomføre arbeid tillagt selskapet gjennom formålsparagrafen? Vi ser at selskapets formål kan berøre arbeidsoppgaver som er tillagt kommunens administrative oppgaver. Som eksempel kan her nevnes selskapets næringsutviklingsarbeid og kommunens planarbeid.

Det siste året har man arbeidet med den såkalte sentrumsplanen. Dette er en reguleringsplan. Vi er også kjent med at kommunen holder på med revidering av kommuneplanen. Har kommunens arbeid med sentrumsplanen på noen måte vært samordnet med selskapets næringsutviklingsarbeid? På spørsmål om Evje Utvikling AS har vært involvert i dette arbeidet har vi fått bekreftet at så ikke har vært tilfelle. Vi har også reist spørsmål om Evje Utvikling AS har ønsket å gi innspill under planarbeidet. I henhold til selskapet har slike henvendelser blitt avvist.

Har administrativt og politisk nivå i kommunen forskjellig dagsorden? Er det slik at organiseringen av planarbeid og næringsutviklingsarbeid forhindrer utnyttelse av kommunens tilgjengelige ressurser? Problemstillingen er tatt opp i møte mellom selskap og kommune, jf. orienteringssak 10/10 i selskapets styremøte 23.03.2010.

4.4 Generalforsamlingens utøvelse av eierinteressene

4.4.1 Generelt og forholdet til selskapets styre

Kommunenes eierstrategi av aksjeselskaper *må* utøves gjennom generalforsamlingen. Det kan fastsettes i vedtektene at visse arter saker som ellers vil høre inn under styret, må godkjennes av generalforsamlingen. Det vises til aksjelovens § 5-5.

En deltaker kan ikke instruere selskapets styre eller for øvrig treffe vedtak som er rettslig bindende for styret eller for andre selskapsorganer *uten* at det skjer ved generalforsamlingsvedtak.

4.4.2 Kommunens representanter i generalforsamlingen

Generalforsamlingen i selskapet består av de samme personene som sitter i kommunestyret i Evje og Hornnes kommune. Valget gjelder for kommunestyreperioden.

Generalforsamlingen har hvert år et ordinært møte, (jf. pkt. 2.3 kulepunkt 4).

4.5 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)

Styret i selskapet har 5 medlemmer. 1 av styremedlemmene sitter også som fast medlem eller varamedlem i formannskapet og kommunestyre i Evje og Hornnes kommune. De øvrige 4 medlemmene kommer fra det private næringsliv.

4.5.1 Strategi og virkemidler

Selskapet har utarbeidet særskilt *virksomhetsplan*. Her fremkommer:

Strategi:

- Evje Utvikling skal bidra til :
  - Vekst
  - At virksomheter etablerer seg i Evje og omegn
  - At virksomheter vokser og utvikler seg i Evje og omegn
  - Bidra til befolkningsøkning
- Evje Utvikling skal også være en:
  - Katalysator og pådriver for næringspolitiske saker lokalt, regionalt og sentralt
    - Aktuelle saker kan være:
      - Boligtomter
      - Næringstomter
      - Kulturtilbud
      - Utdanningstilbud
      - Idretts- og aktivitetstilbud
      - Bolyst og trivsel
      - Sentrumsutvikling

Virkemidler:

- Etablerveiledning
- Bedriftsrådgivning
- Utviklingsstrategier for bransjer/nettverk
- Kompetanseutvikling
- Finansieringsbistand
- Markedsføring av distriktet
- Prosjektledelse og deltagelse
- Næringshage

4.5.2 Styrets arbeid gjennom året

Det avholdes løpende styremøter i året hvor vesentlige saker kommer til behandling. Dette gjelder bl.a. saker som går på:

- Kommuneplan - uttale
- Bistand reguleringssaker
  - Reguleringsplan og nybygg i sentrum
- Infrastruktur
  - Helsehus
  - Rådhus, kulturhus
  - Regional utviklingsplan, Setesdal
  - Felles nettside for nærings- og reiseliv
- Saker vedrørende reiselivsnæringa
- Næringssaker

- Næringsstøtte
- Egenkapital
- Regnskap, budsjett

Styret har utarbeidet en skriftlig *årsplan/årshjul* for sitt arbeid. Dette årshjulet angir oppgaver for behandling på de enkelte møtedatoene. Det er ikke utarbeidet styreinstruks for selskapet. En styreinstruks har som formål å sikre at styrets medlemmer og involverte fra administrasjonen er samstemte med hensyn til styrearbeidets form, innhold og gjennomføring. Videre skal instruksen sikre felles forståelse av de ulike rollene.

4.5.3 Vesentlige forhold

Endringer i selskapets aktiviteter /deltagelse i andre selskaper og samarbeidspartnere

Alle vesentlige saker vil bli behandlet i styret (se ovenfor). Dette gjelder også forhold som går på endringer i selskapets aktiviteter (for eksempel endring i arbeidsfordelingen mellom Evje og Hornnes kommune og selskapet) og deltagelse i andre selskaper/samarbeidspartnere.

Saker innklaget for KOFA

Evje Utvikling AS har ikke vært klaget inn for KOFA.

4.5.4 Økonomirutiner og regnskapsrapportering

Økonomirutiner

I og med at Evje Utvikling AS er et aksjeselskap så benytter ikke selskapet budsjettrutiner som i det offentlige. Økonomiplan benyttes ikke. Budsjett for neste driftsår vedtas normalt på høsten.

Regnskapet føres av Merkantil Service AS.

Offentlige anskaffelser ved innkjøp

Selskapet er heleid av Evje og Hornnes kommune og virksomheten drives ikke i konkurranse med andre. Selskapet er dermed underlagt reglene for offentlige anskaffelser ved sine innkjøp. Ved inngåelse av kontrakter som gjelder anskaffelser over terskelverdiene⁵, skal det benyttes åpen eller begrenset anbudskonkurranse, konkurransepreget dialog eller konkurranse med forhandlinger. Ved inngåelser av kontrakter som gjelder anskaffelser under terskelverdiene, kan oppdragsgiver selv fritt velge om det skal benyttes anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandlinger. Det er krav om at alle anskaffelser både over og under terskelverdiene skal kunngjøres. På bestemte vilkår kan oppdragsgiver anskaffe ytelsen direkte. Unntak for kunngjøringsplikten er gitt dersom oppdragsgiver benytter direkte kjøp, men dette gjelder normalt kun kontrakter med en lavere verdi enn kr. 500.000,- eks. merverdiavgift.⁶

Daglig leder opplyser at selskapet praktiserer og følger reglene om offentlige anskaffelser ved sine innkjøp.

---

⁵ Terskelverdier (ved kjøp av varer og tjenester) er for perioden 2008/2009 satt til hhv. kr. 1.650.000,- for enkeltkjøp og kr. 6.000.000,- for årlig kjøp (ramme). Beløpene er eks. merverdiavgift.

⁶ Beløpet ble i statsråd 09.09.2005 hevet fra kr. 200.000,- til kr. 500.000,-. Endringen skjedde med umiddelbar virkning (jf. pressemelding nr. 43/2005 fra Moderniseringsdepartementet). Ved Moderniseringsdepartementets (nå kalt Fornynings- og administrasjonsdepartementet) pressemelding nr. 60/2005 fra 13.12.2005 opplyses det at regjeringen har vedtatt at heving av terskelverdien videreføres. I meldingen står det videre: For å luke ut useriøse virksomheter må alle leverandører legge fram skatteattest og en egenerklæring om helse, miljø og trygghet når det er konkurranse ved kjøp over kr. 100.000,-. Regjeringen har også bestemt seg for å innføre protokollplikt for kjøp over kr. 100.000,-, noe som vil sikre en ryddig prosess rundt de mindre innkjøpene.

4.5.5 Antall ansatte og lønnsnivå

Antall ansatte ble pr. 01.01.2008 redusert fra 2 til 1 ansatt da Sigurd Auestad valgte å trekke seg ut. Riktignok ble Knut Kjetil Møen da engasjert som daglig leder i tillegg til tilsvarende stillinger i Evjemoen Næringspark Holding AS, Evjemoen Næringspark AS, Evjeklinikken Eiendom AS, Evje Fengsel Eiendom AS.

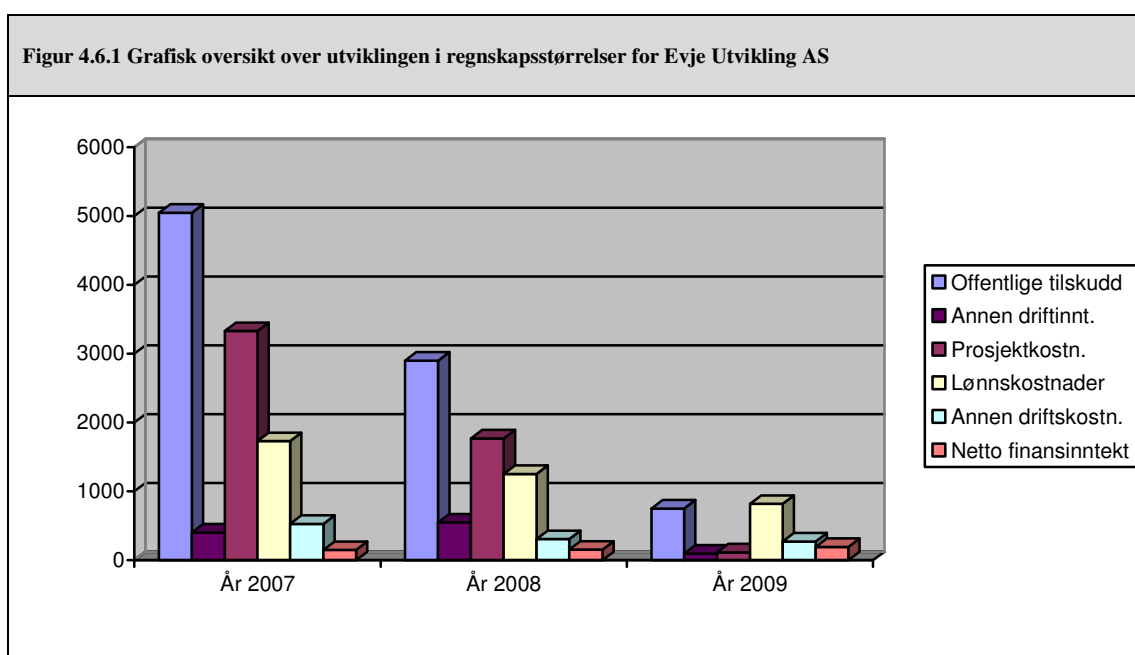
Lønn for daglig leder fremgår av årsregnskapet. For 2007 er den på kr. 560.000,-. Denne er i 2009 redusert til kr. 35.000,-.

4.6 Analyse av de tre siste års regnskap 2007 - 2009

Det er i tilknytning til tabellene tatt med noen grafiske fremstillinger (figurer) samt en oversikt over utviklingen i noen aktuelle nøkkeltall.

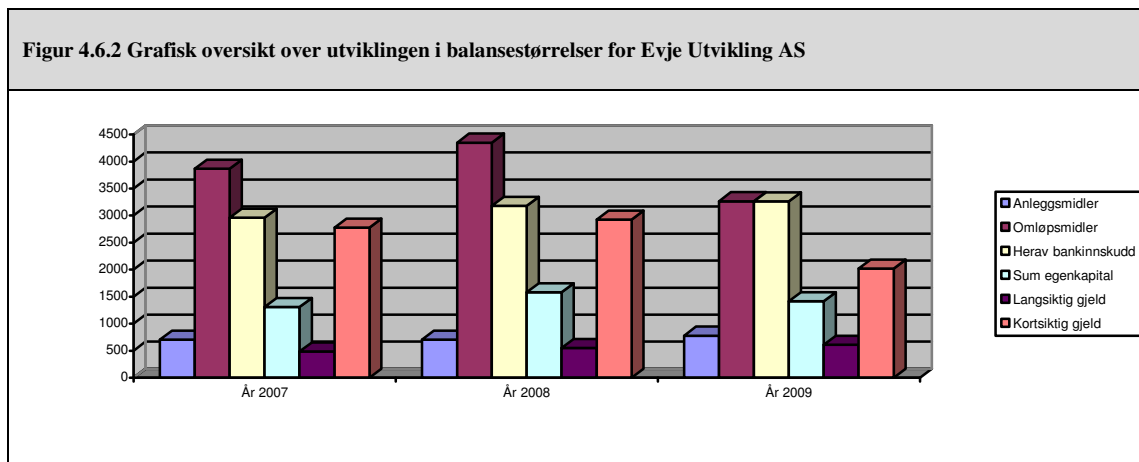
4.6.1 Resultatregnskap

Tabell 4.6.1 Resultatregnskaper for Evje Utvikling AS (tall i 1000 kr)			
	År 2007	År 2008	År 2009
Driftsinntekter/kostnader			
Offentlige tilskudd	5 050	2 900	750
Annen driftsinntekt	401	548	94
Sum driftsinntekter	5 451	3 448	844
Prosjektkostnader	3330	1 769	112
Lønnskostnader	1730	1 253	819
Annen driftskostnad	527	307	270
Sum driftskostnader	5 588	3 330	1201
Driftsresultat	-137	118	-357
Finansinntekter/kostnader			
Netto finansinntekter	147	153	191
Årsresultat	10	271	-166
Sum overføringer	10	271	-166

4.6.2 Balanseregnskap

	År 2007	År 2008	År 2009
Eiendeler			
Anleggsmidler	703	703	778
Herav investeringer i aksjer og andeler	703	703	743
Omløpsmidler	3 869	4 350	3266
Herav bankinnskudd	2 961	3 181	3264
Herav kortsiktige fordringer	908	1 167	2
Sum eiendeler	4 572	5 053	4044
Gjeld og egenkapital			
Sum egenkapital	1 307	1 579	1413
Herav innskutt egenkapital	100	100	100
Herav opptjent egenkapital	1 207	1 479	1313
Langsiktig gjeld	487	550	610
Kortsiktig gjeld	2 778	2 923	2021
Sum gjeld og egenkapital	4 572	5 053	4044

4.6.3 Nøkkeltall

Nøkkeltall	År 2007	År 2008	År 2009
Driftsmargin (Driftsresultat/Tot. inntekter)*100	-2,5 %	3,4%	-42,3 %
Resultatgrad (Overskudd/Totale inntekter)*100	0,1 %	7,8%	-19,7 %
Arbeidskapital (Omløpsmidler – Kortsiktig gjeld)	1 091	1 427	1245
Soliditet (Egenkapital i % av total kapital)	28,5 %	31,2 %	34,9 %

4.6.4 Våre kommentarer til årsregnskapene

Selskapet er ikke etablert med overskudd som formål. Ifølge § 3 i vedtektene heter det:

”Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling, samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper.

Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingselskap.

Selskapet har ikke som formål å skape økonomisk overskudd.”

Av selskapets formålparagraf ser vi at egen inntjening ikke har fokus. Selskapet skal ivareta den virksomheten som ellers ville ha vært tillagt en næringsavdeling i kommunen. Selskapets aktivitet er sterkt redusert, i og med at omstillingsperioden nå er til ende og statlige midler ikke lenger mottas. Selskapet hadde et underskudd i 2009 på kr. 166.000,-, men opptjent egenkapital viser at selskapet hittil har tjent inn ca. kr. 1,3 mill. I 2009 har selskapet mottatt næringsmidler fra Evje og Hornnes kommune på kr. 750.000,-.

Regnskapene er fremlagt under forutsetning av fortsatt drift.

4.6.5 Våre kommentarer til nøkkeltallene

Driftsmarginen, begrepet er forklart på side 17 under pkt. 4.6.3, er negativ både i 2007 og 2009. I 2009 er driftsmarginen nede i -42,5%. Resultatgraden i 2009 er nede på -19,7 %. Arbeidskapitalen og soliditeten er imidlertid fortsatt god. Tallene for 2009 kan tyde på at selskapet ennå ikke har tilpasset seg de økonomiske rammebetingelsene etter at omstillingsperioden nå er avsluttet.

4.6.6 Økonomisk rapportering

Regnskapsrapporteringen mv., herunder bokføringen, kan anses for å være i orden. Ren revisjonsberetning fra selskapets eksterne revisor er avgitt for alle de tre undersøkte årene ved vår regnskapskontroll.

---

5. Våre vurderinger og anbefalinger

5.1 Selskapets virksomhet og driftsrammer

Selskapsform

Aksjeselskapsformen er en av to mulige selskapsformer utenfor den vanlige kommunale organisasjon. Alternativet er KF, dvs. et kommunalt foretak, som ikke er et eget selvstendig juridisk subjekt, men som kan ha egen ledelse, eget styre og eget regnskap. Interkommunalt selskap er ikke et mulig valg i og med at Evje og Hornnes kommune ønsker å stå som 100% eier av selskapet. For et kommunalt foretak vil offentlighetsloven gjelde i samme grad som om virksomheten hadde vært drevet som del av den vanlige kommunale organisasjon. Vi ser at selskapets virksomhet i nærings saker kan ha behov for at ikke all informasjon til en hver tid ikke er offentlig tilgjengelig. Her står et aksjeselskap friere i forhold til offentlighetsloven enn det den vanlige kommunale organisasjon gjør. Vi har derfor forståelse for valget av selskapsform.

Offentlighetslov/Offentleglova

19. mai 2006 vedtok Stortinget lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Denne loven erstatter lov om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) som har fungert siden 1970. Den nye loven har fått utvidet virkeområde i forhold til den gamle loven. Etter den nye loven vil det ikke lenger være tvil om at loven også vil gjelde for offentlig eide aksjeselskaper. Dette kan bety at man ikke i samme grad som tidligere vil ha fordel av å behandle nærings saker utenfor den kommunale organisasjon.

Skatteplikt

Aksjeselskaper er i utgangspunktet skattepliktig etter skattelovens § 2-2. Ifølge skattelovens § 2-32 gjelder dette imidlertid ikke for virksomhet som ikke har erverv til formål. Tjenesteleveranser til andre selskaper som driver med næringsutvikling eller annen offentlig virksomhet kan medføre at selskapet blir skattepliktig.

5.2 Kommunens eierstrategi

Regelverk om eierstrategi for Evje Utvikling AS

Målsettingen med selskapet fremkommer av formålsparagrafen i vedtektene. Dette gjelder da også eierkommunens målsetting med selskapet. Men kommunen har ikke utviklet en eierstrategi for selskapet og det er da heller ikke utarbeidet et regelverk mht. eierstrategi for selskapet.

Kommunens behov for eierstrategi

Vi anser at det er vesentlig at kommunen utarbeider en eierstrategi for alle sine selskaper av betydning. Eierstrategien vurderes da i forhold til kommunens egen størrelse og selskapets viktighet for kommunen. Evje Utvikling AS er helt klart av stor betydning for kommunen, på bakgrunn av at selskapet står for et viktig arbeid vedrørende næringsutvikling.

Selskapets behov for eierstrategi

Eierstrategien vil gi selskapet signaler om eierens overordnede mål, rammer og risiko som det kan orientere seg etter.

Vi vil ellers anbefale kommunen å nytte det kunnskapsgrunnlaget som foreligger omkring virksomhetsstyring og selskapsledelse (internasjonalt benevnt corporate governance) i de senere års offentlige debatt. Selv om denne debatten har sitt utgangspunkt i privat sektor, vil mye av både grunnlaget og tilnæringer kunne ha stor overføringsverdi til utøvelsen av offentlig eierskap.

Oppfølging av selskaper (generelt)

Kommunen har ikke utviklet et system for oppfølging av sine selskaper.⁷ Et slikt system vil kunne inneholde en fullstendig oversikt over alle selskaper hvor den har eierinteresser og et regelverk for hva oppfølgingen skal omfatte. Oversikten bør settes opp fordelt på kommunalt heleide og kommunalt deleide selskaper, og for øvrig også etter selskapstype. Selskaper hvor den har små eierandeler eller lav bokført verdi kan settes opp kort og samlet. På denne måten får kommunen et opplegg for håndtering av alle sine selskaper.

Det kan være hensiktsmessig å samle kommunens skriftlige kunnskap om de enkelte selskaper på et sted, for rask gjenfinning. Dette kan være i kommunens fysiske og/eller elektroniske arkiv.

Denne selskapsinformasjonen vil eksempelvis omfatte:

- Alt permanent materiale som vedtekter, aksjonæravtale mv
- Budsjetter, regnskaper og lignende
- Løpende protokoller mht. vedtak i styre og representantskap
- Informasjon av alle vesentlige forhold
- Kommunikasjon mellom selskapet og kommunen

Rapportering av selskaper (generelt)

Det er ingen rutiner for rapportering mellom kommunens valgte representanter i selskaper (her generalforsamlingen) og kommunens politiske ledelse. Kommunen har heller ikke bestemt noe om når et selskaps årsrapport eller lignende skal legges frem for behandling i formannskap og kommunestyre. Kommunen bør årlig rapportere til disse organene for alle selskaper av betydning (som orienteringssak). Rapporteringen kan da følge regnskapsåret, dvs. foretas etter at selskapet har avgitt sitt årsregnskap og styreberetning. Saken kan settes likt opp for alle selskaper (mht. hvilken utforming og hvilket innhold rapporteringen skal ha). Det vil være naturlig at kommunens representanter i generalforsamling/representantskap står for eller har ansvaret for formaliserte, skriftlige virkemidler.

Kommunens representanter i selskapet (styret og generalforsamling/representantskap) vil imidlertid gjennom året muntlig kunne informere kommunen om selskapets drift. Denne muntlige dialogen kan virke forsterkende på eieroppmerksomheten dersom den kombineres med de forannevnte mer formaliserte skriftlige virkemidler.

Oppsummering

- Kommunen har ikke utviklet og utarbeidet en eierstrategi (herunder system for oppfølging og rapportering) for selskapet Evje Utvikling AS. Selv om kommunestyrets representanter også utgjør generalforsamlingen i selskapet får man her bare helt overordnet informasjon. Det er også behov for å være orientert om innholdet i kulepunktene under overskriften ” *Oppfølging av selskaper (generelt)* ” over.

---

⁷ Evje og Hornnes kommune har i note til regnskapet tatt med en oversikt over alle dens eierandeler i selskaper, men denne oversikten brukes bare for regnskapsformål.

- Denne rapporten gjelder spesielt for Evje Utvikling AS. Men våre vurderinger under dette punkt peker på forhold som bør inkluderes i arbeidet med eierstrategi av alle selskapstyper og selskaper.

5.3 Generalforsamlingens utøvelse av eierinteressene

Eierstyringen går mest på kommunens deltagelse i generalforsamlingen og de saker som skal behandles der. Kommunen har dessuten en representant i selskapets styre. I begge organer behandles de saker som iflg. aksjeloven er tillagt disse organer.

Rapporteringen tilbake til kommunens politiske organer er ikke formalisert, se ”Rapportering av selskaper” under pkt. 5.2.

Opplæring

For at eierstrategien skal ivaretas på en best mulig måte, kan det vurderes å foreta en egen opplæring i eierstrategi av de valgte representanter i kommunens selskaper. Dette gjøres da i kommunens regi og vil komme i tillegg til den opplæring som selskapene selv vil kunne stå for.

5.3.1 Anbefalinger til kommunen

Selskapets formål

Vi vil anbefale Evje og Hornnes kommune sin politiske ledelse å vurdere om samarbeidet mellom Evje Utvikling AS og kommuneadministrasjonen er tilrettelagt slik at selskapet er i stand til å oppfylle sitt formål. Vi tenker her spesielt på:

Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling, samt hva som herved står i forbindelse, ...

Har administrativt og politisk nivå i kommunen forskjellig dagsorden? Er det slik at organiseringen av planarbeid og næringsutviklingsarbeid forhindrer utnyttelse av kommunens tilgjengelige ressurser? Problemstillingen er tatt opp i møte mellom selskap og kommune, jf. orienteringssak 10/10 i selskapets styremøte 23.03.2010.

(Se pkt. 4.3.5 over)

Kommunen bør utvikle en eierstrategi for selskapet.

En eierstrategi for selskapet, vil gi overordnede retningslinjer for hva kommunen ønsker med selskapet. Den vil dermed gi grunnlag for klarere retningslinjer for selskapet. Eierstrategien vil bl.a. omfatte både formål, rammer og risiko for selskapet – og som selskapet kan orientere seg etter og som eierne har forpliktet seg til. Eierstrategien bør ta utgangspunkt i den aktuelle selskapstypen og hvilken målsetting kommunen har med selskapet.

Kommunen bør utvikle et system for oppfølging av sine selskaper.

Et system for kommunens oppfølging av sine selskaper herunder hva oppfølgingen skal omfatte, vil gi kommunen et fullstendig opplegg for håndtering av de selskaper hvor den har eierinteresser. På denne måten sikres en oppfølging av alle kommunens selskaper.

Kommunen bør utarbeide rutiner for rapportering av sine selskaper.

En rutine for rapportering mellom kommunens valgte representanter i et selskap og kommunens administrative og politiske ledelse, vil sikre at alle kommunens selskaper blir jevnlig rapportert og at dette skjer i faste former. Vesentlige forhold vil da lettere kunne komme til formannskapet og kommunestyrets kunnskap. Det vil være naturlig at det er kommunens representanter i eierorganet som står for denne rapporteringen eller har ansvaret for den. Den grunnleggende skriftlige rapportering kan gjerne kombineres med muntlig dialog.

Det som her står om oppfølging og rapportering av selskaper må av praktiske grunner egentlig gjelde selskaper av betydning for kommunen. Kommunen må selv sette grensen for hva som her skal anses som betydelig (men det kan være naturlig at dette gjelder selskaper hvor kommunen selv eller sammen med andre eiere har utviklet en eierstrategi, og hvor vi da får samsvar mellom dette forholdet - og en selvstendig oppfølging og rapportering av selskapet). Andre selskaper kan for eksempel bli oppfulgt og rapportert samlet.

5.4 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)

Strategi og virkemidler

Ut fra det materiell og den informasjon som vi har fått, synes styret å ha sørget for en rimelig god forvaltning av eierinteressene. Alle vesentlige saker og forhold vil bli behandlet av styret i styremøter. I selskapets virksomhetsplan er det definert strategimål som er målbare.

Styrets arbeid gjennom året

Det er utarbeidet et skriftlig årshjul for styrearbeidet. Av dette årshjulet fremkommer hvilke oppgaver som skal behandles på de fastsatte møtedatoer.

Selskapet har ikke utarbeidet egen styreinstruks. En styreinstruks har som formål å sikre at styrets medlemmer og involverte fra administrasjonen er samstemte med hensyn til styrearbeidets form, innhold og gjennomføring. Videre skal instruksens sikre felles forståelse av de ulike rollene. Selskapet bør vedta en slik instruks.

Vesentlige forhold

Alle vesentlige saker vil som nevnt bli behandlet i styret. Dette gjelder dermed også vesentlige forhold som endringer i selskapets aktiviteter, (nye tjenesteområder eller endringer i aktiviteter) og deltagelse i andre selskaper/samarbeidspartnere. De nevnte forholdene skal være gjenstand for en grundig vurdering i styret før de eventuelt vedtas.

Økonomirutiner og regnskapsrapportering

Evje Utvikling AS synes å ha tilfredsstillende økonomirutiner. Ettersom det er avlagt ren revisjonsberetning for alle årene, kan vi gå ut fra at regnskapsrapporteringen mv. i hovedsak er tilfredsstillende. Dette gjelder også selskapets bokføring.

Antall ansatte og lønnsnivå

Vi har ingen bemerkninger til antall ansatte eller selskapets lønnsnivå.

Selskapet og kommunestyrets vedtak/intensjoner

Ut fra våre vurderinger foran i dette punkt, synes det som om selskapets målsetting er å drive i tråd med kommunestyrets vedtak og intensjoner. Vi vet imidlertid ikke så mye om effektivitet og produktivitet.

5.4.1 Anbefalinger til selskapet

Styret bør sørge for at det blir utarbeidet en styreinstruks

Selskapet bør utarbeide egen styreinstruks. En styreinstruks har som formål å sikre at styrets medlemmer og involverte fra administrasjonen er samstemte med hensyn til styrearbeidets form, innhold og gjennomføring. Videre skal instruksene sikre felles forståelse av de ulike rollene.

6. Selskapets og eierkommunens kommentarer

Rapporten har vært på høring til selskapet (styreleder og daglig leder) – samt til eierkommunen (rådmann og ordfører). Vi har innen høringsfristens utløp fått følgende kommentarer:

6.1 Styrets forvaltning av selskapet (eierinteressene)

Evje, 12.10.10

Setesdal Revisjonsdistrikt IKS

Evjemoen

4735 Evje

Vår ref.: 2010/197-2

Deres ref.: SR

Kommentar til utkast til rapport fra selskapskontroll Evje Utvikling AS.

Det vises til høringsutkast til rapport fra selskapskontroll med svarfrist 13.10.10. Evje Utvikling har behandlet utkastet i styremøte 12.10.10 og har følgende kommentarer.

En vil først trekke frem at Evje Utvikling ser svært positivt på at det utføres en selskapskontroll som setter fokus på det formelle fundament for organiseringen av utviklingsarbeidet, og hvordan involverte aktører forholder seg til dette. Forhåpentligvis vil dette legge til rette for debatt og prosess som kan gjøre arbeidet mer resultateffektivt.

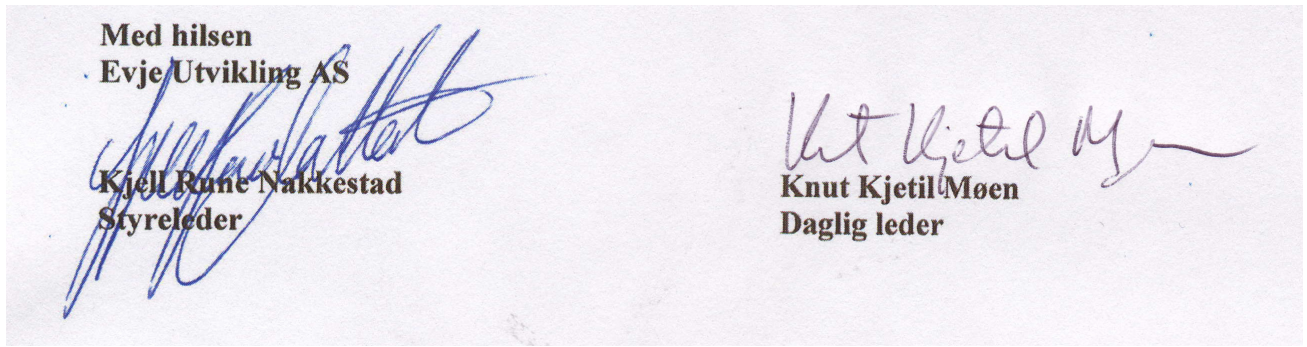
Rapporten behandler på en ryddig måte de momenter som er undersøkt og generelt vil en si seg enig i konklusjonene. En har derfor ikke merknader til faktagrunnlaget.

En vil likevel kommentere og utdype de vesentligste forhold som er drøftet:

- En er tilfreds med at rapporten konkluderer med at de fleste forhold fungerer tilfredsstillende.
- Det påpekes at det bør utarbeides en styreinstruks. Styret og administrasjonen vil si seg enig i dette, og straks igangsette arbeidet med å utarbeide slik instruks. Det bemerkes at hittil har styrets arbeid vært utført i hht. årshjul som kan inngå som en del av fremtidig styreinstruks.
- Eier bes vurdere samarbeidet mellom kommuneadministrasjonen og EU. Fra EU sin side er det ønskelig å bli mer involvert i kommunens arbeid som berører næringsutvikling. Vi tror begge parter hadde tjent på dette både fagmessig og resultatmessig. Vi foreslår at det utarbeides en omforent rutine/kjøreregler for hvordan dette samarbeidet skal fungere slik at alle impliserte vet hvordan de skal forholde seg. Rutinen bør omtale hvilke type saker næringsapparatet bør bidra i og hvordan dette skal foregå. Slikt bidrag kan være i form av rådgivning, innspill, oppgaveløsninger, utredninger og uttalelser til videre saksbehandling og beslutning.
Noen kommuner har løst dette ved å utarbeide en ”erklæring” angående hvordan man behandler saker med næringsperspektiv. Dette gir næringsaktører trygghet og bevisstgjør alle impliserte.
Videre bør det legges til rette for faste rapporterings- og dialogmøter på administrativt nivå.
- Kommunen bør utvikle en eierstrategi. EU ser positivt på å få konkretisert forventninger og målsettinger fra eiers side. En vil henstille til at dette utarbeides i dialog med EU slik at ressurser og mulighetsbilde blir stående i forhold til forventninger og mål. En vil oppfordre

kommunen til å i første omgang vurdere foreliggende virksomhetsplan vedtatt i styret, og vurdere om denne er i samsvar med eiers intensjoner.

- En vil påpeke at Evje Utviklings formål i vedtektene ble endret ved utløpet av omstillingsperioden. EU fulgte dette opp ved å etablere en ny strategi og virksomhetsplan tilpasset dette. Selskapet søkte også i samsvar med vedtektene og eiers anbefaling å utvide eierskapet til å omfatte nabokommunen Bygland, blant annet for å få et større oppgavetilfang og bredere finansiering. Dette er saker som krever samarbeid mellom selskapet og eier for å lykkes med.

6.2 Eierkommunens kommentarer

Viser til mottatt selskapskontroll av Evje Utvikling – Høring.

Jeg har merket meg rapporten og da særlig de anbefalinger som revisjonen her kommer med. Dette er forhold som jeg ønsker en politisk behandling av.

Fristen for en tilbakemelding er satt til 13.10.2010. Denne fristen gjør at jeg som leder av generalforsamlingene ikke kan komme med tilbakemelding som er politisk behandlet. Første mulighet til det vil være formannskapet som skal ha møte den 26.10.2010. Dersom det er ønskelig med en slik behandling på tilbakemeldingen ber jeg om en utsettelse av fristen til etter møtet den 26.10.2010

Mvh

Bjørn A. Ropstad
Ordfører Evje og Hornnes kommune

Vedlegg

Vedlegg 1: Vedtekter Evje Utvikling AS

VEDTEKTER

Evje Utvikling AS

---

§ 1. Navn

Selskapets navn er Evje Utvikling as

---

§2. Forretningskontor

Selskapets forretningskontor er i Evje og Hornnes kommune.

---

§ 3. Formål

Selskapet skal ivareta Evje og Hornnes kommunes interesser i forbindelse med næringsutvikling, samt hva som herved står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper.

Selskapet skal etter hvert utvikles til et regionalt næringsutviklingselskap.

Selskapet har ikke som formål å skape økonomisk overskudd.

§ 4. Aksjekapital

Selskapets aksjekapital er kr. 100.000 fordelt på 100 aksjer hver pålydende kr. 1000,-.

---

§ 5. Generalforsamling

Ordinær generalforsamling blir avholdt hvert år innen utgangen av juni måned.

Generalforsamlingen blir ledet av styreleder.

På den ordinære generalforsamlingen blir følgende saker behandlet:

- a) Resultatregnskap og balanse, herunder bruk av årets overskudd eller dekning av underskudd
- b) Valg av styrets leder og styremedlemmer
- c) Fastsettelse av godtgjørelse til styret
- d) Valg av revisor, samt fastsettelse av godtgjøring til revisor
- e) Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen

§ 6. Ekstraordinær generalforsamling

Ekstraordinær generalforsamling kan holdes når styret finner det nødvendig. Styret skal innkalle til ekstraordinær generalforsamling når revisor eller aksjeeier som representerer minst 10 % av aksjekapitalen skriftlig krever det for å få behandlet et nærmere angitt emne. På ekstraordinær generalforsamling kan en bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen, med mindre samtlige aksjeeiere gir sitt samtykke til noe annet.

§ 7. Styret

Styret i selskapet skal ha 3 – 7 medlemmer etter generalforsamlingens vedtak. Styrelederen blir valgt i generalforsamlingen i eget valg.

Styremedlemmene blir valgt for to år. Gjenvalg kan finne sted. Ved stemmelikhet ved avstemning i styret, skal styreleder ha dobbeltstemme.

§ 8. Firma og prokura

Selskapets firma blir tegnet av styreleder og daglig leder i fellesskap.

Daglig leder har selskapets prokura.

§ 9. Kjøp og salg av aksjer

Salg eller kjøp av aksjer i selskapet krever samtykke fra 2/3 av stemmene i generalforsamlingen.

Ved salg av aksjer har de andre eierne forekjøpsrett, pro rata i forhold til sine eierandeler. Prisen fro aksjene skal fastsettes med basis i selskapets bokførte egenkapital på salgstidspunktet.

§ 10. Utbytte

Selskapet betaler ikke utbytte til eierne.

Evje, den 07.12.2007

Bjørn A. Ropstad
Generalforsamlingens leder